

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovem.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 7. septembra 1920.

Cene inseratom: enostopna pettirista ali nje prostor
1 krono. Uradni razglesi po 2 K. Pri naročilu naš
10 objav popust.

Boš ti že vidla, nemčurska uš,
Kaj se to pravi „kršen duš“!!

(Iz pesmi, ki so jo zložili naši korajžni fantje.)

Tako bomo glasovali!

Nemčurskih shodov ne bo!

Preteklo nedeljo so hoteli naši Judeži prirediti v Velikovcu velik shod. Ko so pa izvedeli, da se ga bomo udeležili tudi Slovenci, so se tako prestrašili, da so v zadnjem trenutku na našo veliko žalost svoj shod odpovedali. To je bila njihova sreča!! Namesto Judežev smo potem mi zborovali.

Tudi v Bistrici v Rožu so Judeži hoteli zborovati. Prišli pa so naši ljudje in so Judežem shod razbili.

Upamo, da so se nemčurji že vendar enkrat prepričali, da ne bomo nikdar in nikoli dopustili, da bi smeli na naših slovenskih tleh prirejati shode, s katerimi bi farbali svet, da imajo ti revčki večino, ki je pa nikoli niso imeli in je tudi nikoli imeli ne bodo, in na katerih bi hujskali zoper nas in našo državo.

Iz Nemške Avstrije.

Udarec na udarec pada na Nemško Avstrijo. Ker ima tako za nič denar, so tujci tam skoraj vse pokupili. Bil je splošen „Ausverkauf“. Tudi našega denarja se sedaj bojijo, da jih bo posušil. Prišli pa so Avstrijci tudi pod kuratelo, plačati morajo vso vojno škodo, pa ne samo v denarju, ampak tudi v živini i. dr. Italijani — dobri zavezniki — so vzeli z Dunaja vse umetnine, vojne ero-

plane in sedaj je reparacijska komisija, ki izvršuje kuratelo, določila, da morajo oddati ves vojni material (puške, kanone, vozove itd.) In ubogi Nemci pa jamrajo — doma seveda, pri nas ne — ter vpijejo „Gewalt“, ker so samo na to še navajeni.

Nemci med seboj se kavsajo in ravsajo, posebno sedaj pred volitvami, da bi napolnili vse bukve, ko bi hoteli ta ravs ponavljati. Pri nas kažejo na Srbe, pa mi se z njimi desetkrat bolj zastopimo ko oni — s Prajzi. Že med vojsko smo slišali, kako so Prajzi zastopj vlekli Avstrijce iz blata, sedaj pa se še zmenijo ne za nje, ker si nočejo umazati prstov. Avstrijci pa so seveda še bolj zlezli v blato in bi radi, da bi jih mi vlekli ven. Pa tudi mi pravimo: Rajši ne, ker sicer bi bilo treba še nas vlačiti ven!

Gewalt. Čudno, kaj si Nemci pod to besedo mislijo. V „Štimcah“ od 1. t. m. beremo, da smo mi Slovenci (landfremde Zugewanderte) „mit Gewalt“ zabranili zborovanje v Grebinju ter da smo, čeprav so bili Nemci „in großer Mehrheit“, podrti slavoloke itd. Sakramiš, še mislili nismo, da smo Slovenci taki kerlici! Pa to še ni vse! V isti sapi tožijo, namreč „Štimce“, da Slovenci njihovega zborovanja v Borovljah niso prav nič motili, pač pa, da so „mit Gewalt“ zabranili Nemcem prihod na zborovanje. Na, pa imaš zopet „Gewalt“, tudi če si še tako tiho! Križ je pač s tem, da Nemcev ni,

pa jih ni, pa naj tistih par žab če toliko kvaka. Zato bi pa oni radi od antantne dosegli tale ukaz: Mi Slovenci naj se vležemo na trebuh, tistih par nemških podrepnikov pa naj po naših hrbtih skače! To bi menda ne bilo več „Gewalt“! Kajne, tajcnacelni?

O du alte Burschenherrlichkeit, nie kehrtst du wieder!

Avstrijska Judeja.

Štimce pišejo o nemškem delu Koroške: „Kamor pogledaš, povsod sami judi. Kako da drvi ta golazen tako nemoteno na Koroško, medtem ko se drugim potovanje ovira? Nimamo li drugih težav že preveč? Čemu še ta šiba božja?“

Kaj če bi cona A padla k nemški Avstriji? To se sicer ne more več zgoditi, ker si tega ogromna večina prebivalstva ne želi, toda recimo, da bi se zgodilo. Ta judovska golazen bi se usula kakor egiptovske kobilice na še ne izropano slovensko zemljo, kakor pijavka bi se vsesala v našo rodovitno grudo: *In posledica bi bila?*

Za deset let bi se reklo: beraška Rožna dolina, zalumpana Podjuna, žalostna koroška Slovenija.

Komur se hoče v Judejo, pojdi in oddaj glas za avstrijsko polomijo.

Nemčurji poraženi v Kotmarivesi.

Čisto na tihem, kakor da bi že slutili nevarnost, so kotmirški nemškutarji že ves teden agitrali po vseh gorah in Rožu za svoj shod pri Žnidarju v Brdeh. Če bi ne bili grozili našim, kako jih bodo v nedeljo, in če bi ne bili videli, da že ves teden pripravljajo mize in nosijo posodo skupaj, jim še verjeli ne bi bili. Pivo so dobili iz Celovca. Dasi nepovabljeni, smo se tudi mi udeležili shoda. Moštvo je šlo na Brde, žensko društvo je pa imelo doma svoje zborovanje. Okoli 150 žen in deklet je zborovalo v Kotmarivesi, kjer sta govorili ga dr. Piskernik in učiteljica Slavica Gornik. Od sedem dolgih miz smo jih zasedli pet. Razun Jakoba Lučovnik in brdov-

škega Jarca še enega človeka ni bilo na zborovališču. Nekam čudno je pogledal in čisto bled je postal Jakec, ko nas je prikorakalo okoli 80 mož po cesti. Potem pa so začeli prihajati oni in zopet — naši. Vse je bilo kakor pred nevihto. Naši zapojejo par pesmi. Bivši nadučitelj Harich plaho potrka na kozarec in začne nemško govoriti. Divji hrup nastane: „Slovensko govorite, to je slovenska zemlja! Nemško ne pustimo govoriti!“ Nemškutarji so švigali sem in tja ter prosili, da bo eden tudi slovensko govoril. Nič! Samo slovensko se bo govorilo! Košičev Pepček in še par takih tičev jo je kar odfuralo. Drugi pa so šli za Znidarjev hlev, kjer je med strašnim vpitjem in smehom, tako da ga nihče ni mogel razumeti, nekaj časa govorančil Šimen Gaggl iz Vetrinja, potem pa čisto kratko Lučovnik Jaka iz Žihpolj. Dva koraka od govornikov nihče ni več besede razumel. Ko se je priglasil tudi kotmirški župnik k besedi, mu sploh niso pustili govoriti. Povedal jim je samo: „Kar vidite tukaj slovenskih mož in fantov, so sami Kotmirčani, vas pa so zbobnali iz Celovca, Borovelj, Kaple, Žihpolj, Vetrinja, Hodiš, Ribnice in bogve, odkod skupaj. In kakor smo ostali danes gospodarji na tem shodu, tako ostanemo gospodarji tudi na dan plebiscita“. In ko so peli naši „Hej Slovenci“ in „Pa je zmagala Jugoslovanska“, so šli nemčufji tiho na vse strani, še poslovil se ni nihče. Tudi napovedanega „Liedertafelna“ ni bilo. Gostilničar še toliko ni izkupil, kar ga je kostalo delo za mize. Kar pa je še zanimivega na vsej stvari, je to, da je marsikateri, ki je do danes skrbno skrival svoje lice, od danes naprej razkrinkan. Veseli nas samo to, da se še pri enem nismo zmotili. Nihče nas ni vodil za nos, naš račun je dober. Po naših gorah nemčurji ne bodo več zborovali.

Südmarka raztresa z milijoni.

V kratkem času je dula koroškemu Heimatdienstu 1.300.000 K ter obljublja še nadaljne milijone v ta namen, da njeni agitatorji podkupljajo omahljive ljudi z drago kupljenim sladkerjem, soljo, tobakom, sploh s stvarmi, katerih v Avstriji ni in ki jih sami morajo kupovati od Čehov, Italijanov in drugih, da zamorejo delati flanc. Ali je to pošteno teknovanje? Kazenski zakoni pravijo, da baš nasprotno. Kupovati prepričanje, svojega bližnjega je precej taisto kakor zapeljati njegovo ženo, to se pravi politično prešestvo. In v političnem prešestvovanju so bili svabe vedno mojstri. Pred par leti so bili vajeni imenovati Francoze še „verrohtes Gesindel“, Angleže so pitati z „Heuchlerbande“, Italijani so jim bili samo „dreckige Schmutzfinke“ itd. zdaj se vrte okoli njih kakor večše okoli svetilke, vse polno sladkih in prijaznih besed na jeziku, a sami pri sebi misleč: Pišite me vsi skupaj v . . . . Nemški politični voditelji so značajni in poštenu kakor tolovaj, ki se je spreoblekel v kapucina, da bi lažje kradel v cerkvi.

Koroško Korošcem — Kärnten den Kärntnern.

Kako zidajo Koroško Koroškem ti lažnivi Nemci in po njih zapeljani nemškutarji, nam jasno in lepo dokazuje njih delo v Zilski dolini, katero je mirovna pogodba pustila v njihovih krempljih.

Imamo zveze s Slovenci iz Zile in beljaške okolice, ki tožijo, kako jih Nemci sedaj martrajo. Tam so se sedaj tudi nemčurjem odprle oči in oni sedaj najbolj preklinjajo to zadolženo in falirano Nemško Avstrijo, ta paradiz vseh rekvizicij in večnih kart. Kmet tam ni več gospodar na svoji zemlji, v svoji hiši, v svojem hlevu, na svojem polju — drugi komandirajo, kdo bo jedel kruh iz žita, ki je komaj požeto in se šele štrajfa, drugi komandirajo, kam naj kmet odda mleko, jajca, mast, krompir, ki ga je s svojim trudom pridelal. Kako izgleda ta Koroška Korošcem v Nemški Avstriji za nas Slovence, o tem samo nekaj slučajev.

Prva ljubezen Nemcev do zilskih in beljaških Slovencev je bila, da so lani vse slovenske kmete zaprli v Millstattu, in sicer ravno pomladi, ko je bilo največ dela in bi moral vsak kmet doma orati in sejati. Tako je moral pa sedeti v Millstattu, kjer mu še jesti niso dali ti tako ljubeznivi Nemci.

Druga ljubezen Nemcev do Slovencev v Zilski dolini in beljaški okolici je bila, da so jim vzeli ali penzionirali vse slovenske duhovnike. Župnija Brnca je brez duhovnika, župnika Lasserja Nemci ne pustijo nazaj. In on vendar prav nič ni storil; samo to, da je sin slovenske matere. Mi pa smo pustili davno že nazaj vse gospode ravbarje, diebswehrovce in folksmalerovce, požigalce in morilce, ki bi spadali drugače v ječo. Tudi župnika v Podkloštru g. dr. Cukala niso pustili nazaj. Penzionirali so brez vsakega vzroka edinega slovenskega dekana v Nemški Avstriji g. mons. Držaniča v Šmohorju. Dali so jim za dekana Pietschnigga, ki še ene slovenske besede ne zna. Penzioniranega dekana Držaniča so prosili kmetje iz fare na Brdu, naj se preseli v Limarče, kjer so mu pri nekem kmetu preskrbeli skromno stanovanje, tako da bodo imeli vsaj vsako nedeljo slovensko pridigo. Prgnali so provizorja v Gorjah pri Zahomcu in poslali tja nekega „stockdeutsch“ duhovnika. Prebivalci pa so sami Slovenci! Večina jih sedaj niti k spovedi ne more, ker se ne znajo nemško spovedati, v cerkvi pa odgovarjajo na nemške litanije — slovensko. Penzionirali so župnika Krejčija v Borbjah, tako da je župnija Goriče-Borlje brez župnika, potem so penzionirali župnika Smažika v Blačah — danes so tudi tam vsi Slovenci brez duhovnega pastirja. Slovenskega provizorja na Brdu pri Šmohorju g. Bornika so predstavili, razpisali so župnijo, kompetiral je slovenski župnik Božič iz Melvič, pa mu župnije niso dali, ker je Slovenec. Okrajni glavar v Šmohorju Merlin, ki je rekel, da bodo morali vsi Slovenci v Zilski dolini

prodati svoja posestva in se preseliti, je telegrafično posredoval, da so imenovanje g. Božiča zopet preklicali. Tako je tudi fara Brdo, kjer je doma naš poslanec Grafenauer, brez dušnega pastirja. Žubniku v Čačah g. Havličku grozijo Nemci dan za dnem z vsemi mogočimi zločini, tako da si stari možak niti iz župnišča ne upa. Če se pelje v Beljak, si ne upa na kolodvor, ampak si da po drugih ljudeh preskrbeti vozni list, on pa čaka na vlak za kolodvorom. Nemci tudi ne pustijo nazaj župnika v Skočidolu, g. Gabrona; torej so tudi tam Slovenci brez župnika. Kje so slovenski župniki iz Perave, Marije na Zili? V Zilski dolini smo imeli Slovenci svojo dekanijo in okoli 14 slovenskih župnij. Danes so nam Nemci vzeli enega dekana in 8 župnikov. Na njihovo mesto so poslali enega Nemca, drugod so pustili fare prazne. Ostalih 6 slovenskih duhovnikov pa tako preganjajo, da bi bili gotovo že davno odšli, če bi jih ne prosili vedno Slovenci, da naj ostanejo vsaj oni.

Nadalje so prgnali Nemci župnike iz sledečih župnij, ki še do danes niso zasedene in je ljudstvo tam brez duhovnikov: Strpec, Lipa, Domačale, Pečnica, Timenica, Dholica, Gospa Sveta, Perava, (v zadnji fari je nastavljen Nemeč). Tudi župnika iz Štebnja, dr. Lučovnika ne pustijo Nemci nazaj.

Kmetje iz cone A! Ali vam vse to ne dokazuje, kaj nas čaka pod Nemško Avstrijo? In ti faloti, ki hočejo naše ljudstvo spraviti v nesrečo, si še upajo govoriti, da je pri nas v Jugoslaviji vera v nevarnosti!

Heimatsratove skrivnosti pod čebelnjakom v Medgorju.

Pri nas v Medgorju precej dolgo nismo mogli izvedeti, kdo in kaj se dela na nemčurski strani. Ravno kar smo pa odkrili prvo skrivališče nemških agitacijskih papirjev, in sicer na prostoru, katerega so stražili številni stupeni stražniki, namreč čebele; papirji so bili skriti pod čebelnjakom pri Lukeju Košutniku. Ta mlečozabnik je imel tankaj shranjen velik kup nemških castung, t. j. „Kärntner Lausmannschaft“, „Oslovske trompete“ ter različne letake. Nemških časnikov od meseca junija in avgusta sem je bil lep kup, kar dokazuje, da Luka ni zadostil pridno vršil svojih dolžnosti, zato pozivamo „Heimatsrat“, da mu naloži par batin po spodnjem delu hrbta. Razen teh papirjev smo pa še prišli do lističa, ki ga je pisal tukajšnji gostilničar in nemški član občinske plebiscitne komisije Andrej Kopeinig. Na prvi strani tega lističa beremo sledeči poziv nemškim vaškim zaupnikom:

„Die wahlberechtigten Personen unserer Gemeinde sind sofort zu ermitteln, und zwar so genau als nur möglich nach dem vorliegenden Formular aufzustellen. Raschheit ist unbedingt notwendig, nachdem wir die Gesamtliste noch diese Woche nach Klagenfurt bringen müssen. Nachdem diese Sache wegen der Kürze der Zeit von einem allein unmöglich gemacht werden kann, so

bleibt nichts anderes übrig, als daß das ganze Gemeindegebiet entsprechend unter die Heimatsräte aufzuteilen. — Zu ausgesprochenen Segnern zu gehen ist nicht notwendig, doch mögen wenigstens Vor- und Zuname, Geburtsjahr in die Stimmliste eingetragen werden. — Etwaiger Zeitverlust oder Schaden wird vergütet werden. — Bitte diese Arbeit bis längstens Donnerstag mittag fertig zu stellen, da der Bote sie abholt.

Bitte nochmals verlässlich und möglichst genau“.

Na drugi strani je sledeči seznam nemških zaupnikov: Herr Lutschoung, Goritschach; Herr Wraich, Rottenstein; Herr Matschek, Kozasmojah; Herr Essiaf, Kohldorf; Herr Adamitsch, Haslach, Mühlgraben bis Mohor unter Mithilfe des Rubenthaler; Herr Pribajinig, Starbin; Herr Primus Riepan, Sabunatich bis Karunjak Keusche; Herr Seidenader, von Annabrücke bis Gemeindegrenze; Herr Röth, Schloß Saager, Pächter und die übrigen bei der Kirche liegenden; Herr Nüsser, ganz Berg; Herr Kopeinig, Ober- und Unter Mieger; Herr Thaler, Haber; Herr Kallschnig, Obreclar, ganz Obitschach.

To so torej nemški zaupniki, katerih imena si moramo Medgorjani dobro zapomniti. Vodja nemške agitacije je torej Kopeinig. Vprašamo antantno misijo, ali Kopeinig kot član občinske plebiscitne komisije za Medgorje sme agitirati? Radovedni smo, kaj poreče ta priliznjeni zahrbnež in nikoli treznež Kopeinig svojemu „puršu“ Lukeču, da je ntega, ki se vedno liže kot „neutralen“, pod čebelnjakom izdal. Medgorjane pa pozivljamo, naj vsem zaznamovanim nemškim stricem ob prički njihove agitacije pokazuje hrbet. — Za sedaj toliko — drugič več!

Velikovški okraj.

Iz Vober. Vedno so nas strašili nemčurji, da pridejo folksverovci. Prišli so, pa se ni nič spremenilo. Potem je prišla na vrsto antantna komisija. Od teh smo zvedeli, da morajo biti pravični. Če se postavi pred nje general, plavokryni aristokrat iz prejšnjih časov ali sam ta španski minister (pfeifendeckel Morak), dobi le odgovor, da Jugoslovani nismo barbarji (divjaki). Seveda mora Morak igrati vedno in povsod vlogo pojacelna. Pa se mu obesi na vrat paragraf, ki uči dostojnosti in s katerim mu tudi v republiki blaženih ne prizanesejo. Zepej ga je imel v štabu na Brücklnu za cirkus z afnami, ki jih je poba regiral. Naposled je prišlo strašilo Helldorf, na katerega so stavili vse upanje, da jih bo prefretal s svojo veliko osebo tudi čez paragrafe, da bi zopet delili biriči milosti našemu kmetu. Temu povemo da vpije zemlja po žuljavih kmetijskih rokah, katerih last je bila. Stoletne kajže že razpadajo, na nas lije dež, on bi se pa po svojih gradovih šopiril kakor turški Mohamed. Danes smo pred postavo vsi enaki in pregovor pravi: „Kakor je prišlo, tako bo šlo“. Sedaj le kriči hāj raz balkon, in če pridejo slabe vesti iz Grebinja, ne pretepaj gozdarjevega psa v svoji jezi. Brzdaj svoj jezik, da se ne opečeš! Tudi zaslepljenci čutijo že svoj jarem. Prej ali slej bodo spregledali, potem bo tvoje slave in komedije konec.

Djekše. Prav nič bi ne imeli več pisati iz starodavnih, poštenih Djekš, ko bi se Kočmar ne bil tako popolnoma zmešal. Je že preveč izkusil. Med vojno je zelo skrbno rekviriral, da bi ne ostalo kakšnemu sosedu kako zrno, lani in predlanskem je vodil nemške patrolje in mobiliziral kar na svojo pest. Mi smo jo pa rajši potegnili v gozdove, kakor da bi šli ropat njemu in nemčurjem na čast.

Lani ni samo zabavljajl čez Jugoslovane. Velikokrat je šel v Nemško Avstrijo, hodil je tudi na Narodni svet v Velikovcu, na okrajno glavarstvo, k sodnji, posebnó pogosto pa v farovč. Povsod se je delal drugačnega, tako dolgo, da je postal glih tak, kakoršna je njegova žena, kateri ležijo Jugoslovani sedemkrat počrez v želodcu. Letos sta se pa posebno korajžno vrgla na poste, kajžlarje in na svoje otroke, katere že v plenici mobilizirata za Nemško Avstrijo, da bi kričali heul in heis. Ko je imela priti na Djekše antantna komisija, je dal Kočmar pefel za ausrukut. Knežani, ki so odvisni od Kočmarja, so prišli. Doživeli smo lep teatrček. Župnikov konjar je prignal od kovača konja. „Je že tu komisjon“ so vpili nemčurji in drli skozi vrata ter kričal svoj večni heul. Ko so videli, da je le na novo podkovani konj, so hoteli nazaj, drugi, ki ga še niso videli, pa ven. Konj se je ustrašil tuljenja. Skoraj so se vrata podrla, ker so bili možakarji vsi napilinjani od Kočmarjevega „gratis pira“. Kočmar, Kočmar, Dolgo časa si farbal ljudi, pa jih ne boš nikdar več. Po plebiscitu se boš zvijal pred nami kakor črvček v prahu in cvilil kakor mlad psiček, pa ti ne bo nič pomagalo!

Dobrava pri Vobrah. Lepo zlahto smo dobili, odkar je odprta demarkacijska črta: Gurktater Schinterleit, althofenski klanfarji in celovške cotelkramarce, vse se je nateplo k nam. Poznamo jih še od lani, ko so jih povabili njihovi vredni bratci Vobrjani, da jim pomagajo krasti, česar sami niso mogli ponucati. Pobirajo kravje repe, znajo pa še druge, čisto tajč kšefte: agitirajo za Nemško Avstrijo ter krađejo pse in mačke. Posestniku Močniku so ukradli psa, pri Tavziču pa dve mački. Uznajo, zraven pa pravijo, da je v Celovcu vsega dosti. Občudnjemo nemški želodec, slovenskemu se pasja in mucina pečenka upira. Slovenskim vojakom so dobravski kmetje očitali, da se jim dopadejo rejene kure in toiste šunke, tega pa noboden še ni trdil, da bi bili zadavili kakšno šepavo mačko ali šekastega kužeja. Bendli je „šeki“ sicer dezertiral s Primorci v Dravograd, to pa le zato, ker ni maral namestu kosila eksperimentirati njenih bre. Vobrjane bi bilo sicer lahko malo sram pred to zlahtno zlahto, ki prihaja k njim iz obhajlane in obljane Avstrije, pa kaj hočejo: tudi oni pri pečenkah niso preveč izbirčni. Leta 1918, ko se je vračala poklukana avstrijska armada, so pokupili vse soldaške mrhe, ki niso mogle naprej, ter si naredili iz njih klobase za zimo. In bilo je enkrat v friednscajti. V Mentlnovi rži je ležal že 8 dni crknjen rehle. Pa ti pride poznejši pfeifendeckel-kriegsminister Morak, ki je že takrat rad poke streljal, ter pravi, da ga je škoda. Šikano je odnesel koste domu. Pri Mentlnu ga je raztranciral. Poyabil je na prato vse Vobrjane nemško-nemčurskega kalibra in vsi so — radi jedli. Mi smo mislili, da bo smrdelo, pa je 'oj švo.

Prevalje. Prusovska nadutost. Pri nas se klati neki Prusjak, ki s svojo prusovsko ošabnostjo izziva mirne Slovence. Ta človek še vedno misli, da je Nemeec samo za komandirati, Slovenec pa za delo. On je „oberaufseher velikanskega podjetja. Ima namreč dva delavca za nadzorovati, on pa zato plačo vleče. Sicer pa govore, da je to bolj postranska stvar, da mu drugo delo menda več nese. V gostilnah dela propagando za polomljeno Nemško Avstrijo, sam pa ne gre tja, rajši tu dobro je in viržinke kadi. Celo naš desetimi zapovedmi, ki visijo tu po gostilnah, je zadnjič stresal svojo jezo. Pokažite temu „Wasser polaku“ demarkacijska vrata, da bo mir!

Tinje. Nova prikuha v Nemški Avstriji. Pač ponilovanja vredni so ti lačenbergarji, ker jih glad tako pritiska. Tako so 27. avg. pokazali trije elegantni gospodje iz cone B, kako tam stradajo. Pri drdral je tega dne voz v največjem diru na Tinjsko polje, kjer je bliskoma obstal pri neki turščici (turki). Tisti trije gospodje planejo bliskoma v turščico, zgrabijo vsak nekaj buč in hitro zopet izginejo. No, človek bi jim ne zameril toliko, ko bi bili vzeli samo buče. Vrhunec dogodka pa je bil, da so pobrali tudi bučne trte. To mora vzbuditi še tako resnemu obrazu smeh. Najbrž so iznašli kakšno novo vrsto prikuhe, ki se bo kmalu udomaćila v Nemški Avstriji. Želimo jim dober tek.

Pliberk. Prerokovalka, okoli 30 let stara, priprosto oblečena, hodi okoli Pliberka ter pripoveduje rasno, da bo tu in doli do Maribora vse nemško postalo. Ustavila se je v neki hiši v Pliberku ter govorila gospodinji na srce, naj jo obdrži nekaj dni pod stroho. Pravila je, da je trgovka, da je prišla nekaj dni prezgodaj na pliberški sejm in da pričakuje svojo robo iz Maribora. Po par dnevih si je zaželela Celovec pogledati. Gostoljubna gospodinja ji je posodila za to rajžo 100 K, in ker se je pripravljalo k dežju, ji je posodila druga soseda še dežnik. Obema lahkovernima dobrotnicama se je žal šele posvetilo, kake vrste prerokinji sta postregli, ko je ni bilo več nazaj. Imen obeh zrtey tu ne navajamo, saj sta Pliberčanom znani. Naj jim bo ta slučaj kakor več drugih v svarilen vzgled. Brebite vsakega nemčurskega agitatorja takoj iz hiše, da vam je ne zastrupi z jezikom ali da vam česa ne odnese.

Pliberk. 200 jugoslovanskih kron vsakemu Slovcu, ki obljudi, da glasuje za nemško Avstrijo, ponuja po Pliberku in okolici mizarški pomočnik brez službe Karl Hrust. Vrnil se je iz Celovca, kjer je obiskoval kurs za izvežbanje brezposelnih folksverovcev v hujskanju proti nam.

Baha se, da nastopa tudi kot govornik, da je govoril v Vogrčah in da ga lepega črnolasega možakarja zlasti dekleta rada poslušajo. Celo par nemških Pliberčank ga je dobro zavrnilo, češ, ali bo tistim, ki mu sedejo na limanice, potlej tudi pomagal, ko bo treba za dolgove Avstrije premoženje oddajati in neznosna bremena nositi.

Povejte mu tako, kedar se zglasi. Vidi se, da hinavske besede ne zaležejo več, poskušajo torej le še z zadnjim sredstvom — judeževimi groši —

Velikovec. Gospodična Mitzi Perkounig, hči usnarja Mihe Perkouniga, je bila pred kratkim v Celovcu pri Feinschleiferju za jezike. Sprobala je svoj jeziček takoj na neki slovenski uradnici iz Velikovca, ki je bil slučajno tudi v Celovcu; in da bolj zaleže in se tudi pred svetom pokaže, kako korajžna da je Mitzi, jo je naštenkala vpricho drugih Nemcev na javnem trgu. Tudi neki Korepp se je kazal zelo korajžnega. Na dan naše manifestacije se je izrazil: Drei Čušen müssen noch ins Gras beissen! Imenoval je tudi dotične osebe (več pa bojo mogle povedati Kozamurnikove frajlice, pred katerimi se je naš junak ponasal s svojo grožnjo). Poba bo treba enkrat z brezovko namazati, prej ne bo imel pokoja.

Boroveljski okraj.

Podljubelj. Tudi mi se že veselimo na dan glasovanja, ko bomo nižim nemčurjem, prav pošteno pokazali, da je pametnih ljudi več na svetu ko pa trepov. Ta dan bo za naše judeževe bratce še hujši ko je bil tisti, ko so jih Jugoslovani iz Sel pognali. Mi bi jim svetovali, da se takrat v take hlače spravijo, da bojo zadaj zaknoflane, so bolj pripravne za „Durchfall“. Möbius in Egartner pa naj te gimpelne, ki sta jih za Nemško Avstrijo najela, še ta čas pridno fufata, da bo več kšefta. Jesen bodo v Nemški Avstriji že gimpelni tudi na karte. Po plebiscitu bi vas pa vse, če bo vas mogoče dobiti iz vaših luken, pod lipo povabili, da vas bomo fotografirali. Kateri se bo bolj kislo deržal, ta bo za prezidenta čez lačenbergarsko deželo. Pa še nekaj! Zadnji teden smo pa mislili, da imajo naše nemčurke mlade, po vsih nemčurskih oknih so se plenice šušile. Prišel je menda pa le od luciferja razglas, da se morajo vsi tisti Judeži pokazati, ki so na materin jezik pozabili, da jih bo peklenski sluga lažje našel. O tistih, ki pri te zadnjih vratih v „Kärnten ungeteilt“ silijo, bomo pa drugič kej povedali.

Bilčovs. Pred dobrim pol leta smo pognali bivšega nadučitelja Samesa iz Bilčovsa tja čez mejo. Ni se hotel vклонiti našim oblastim. Kako se mu tam dopade, se vidi iz tega, da hodi sedaj zopet nazaj. Če mrtev človek nazaj hodi, pravijo, da mu v večnosti nekaj manjka. Tako tudi njemu. Sedaj je spoznal, da so mu pri nas vendarte tičke pele, tam v Nemški Avstriji mu pa želodec kruli. Nekdaj je imel nas kmete tako na vajetih, da smo morali že skoraj čisto po njegovi viži

rajati. To posebno med vojsko, ko so bile ženske bolj same doma. Naj si le zapomni, da še nismo pozabili, kako nas je pritiskal. Naj pride k nam tudi s strdjo namazanimi jezikom in naj se nam priklanja do tal. Mi ga poznamo. Prišel bo čas, ko bomo še račun delali. Vemo, da je prišel le agitator za tisto avstrijsko beračijo, ki je pobrala po celi državi, kar so še imeli in vrgla v Celovec, da bi nas slepili. Pa mi smo trdni. Vemo pa tudi, da zastoj Sames ni tukaj. Kšeft je kšeft, četudi zastoj išče pri nas takih oslov, ki bi silili tja, kjer bi morali za druge delati in drugim dolgove plačevati. Sami smo dovolj pametni, da vemo, kako naj plasujemo. Sames, naša bodočnost je v Jugoslaviji, glasujte še vi za njo, pa si bomo prijatelji. Potem boste pa zopet lahko prišli k nam, kjer ste včasih prav dobro živeli.

Kotmaraves. Priporočljiv mlinar je Cin pernjak. Hedulaku je računil 17 K mute, zraven mu je pa še zamotal 22 kg moke. Če pomislimo, da plačujejo Celovčani po 30 K za moko, je plačal Hedulak za mletev 677 K. Pa še naj reče kdo, da nemčurji ne znajo rajtati. Hvala Bogu, da je še slovenskih mlinarjev dovolj, da nam ni treba povsod dajati take mute. Ker že govorimo ravno o mlinarjih, ne smemo pozabiti malega Mlinarča. Tudi ta agitira povsod okrog in blati naše ljudstvo. Sicer njegov nilin ni dosti večji od kofemlina, redi pa si najlepše svinje in krave. Očka Mlinarč, le malo počasi, sicer bomo mi preskrbeli, da bo najprej mutast vaš mlin, potem pa še vi, ker ne bo več mute.

Žihpolje. Dne 29. avgusta je imelo pri nas žeu. društvo zborovanje pri sv. Urhu. Kaj mislite, da se me Slovenke žihpoljske občine bojimo naših nemčurjev? Še malo ne! Zbralo se nas je lepo število pod lipo. Pa še moški so prišli poslušat in pogledat koliko nas bo. Posetila nas je gospa učiteljica Čuček-Kleinmajer. V navdušenem govoru nam je povedala, kakšna naj bo prava koroška Slovenka. Tako lepo je govorila, da je stopila marsikateri solza v oči. Bog jo živi! Tudi g. dr. Justin je prihitel ta dan med nas. Podal nam je mnogo lepih in dobrih nauk, kako se obvarujemo nalezljivih bolezni, posebno griže, ki razsaja danes povsod. Pristrčna mu hvala za njegovo požrtvovalno delo. Ve Slovenke žihpoljske občine pa ostanite trdne, da ko pride dan zmage, poreče lahko vsaka izmed vas: Tudi jaz sem med tistimi, ki so rešili lepo koroško domovino. Bog živi vse zavedne žihpoljske Slovenke.

Žihpolje. V nedeljo, 29. avg. sta se peljala dva voza Celovčanov k nemčurjskemu zborovanju v Borovlje mimo Jaritzove gostilne. Jaritz je stal ravno med vrati, in ko jih je zagledal, je začel vpiti na svojo ženko: „Olte, Olte, haint geht's los! Zehntausend Lait gehl noch Ferloch!“ Na vozev pa je sedelo — deset oseb. Ni šala! Priča je na razpolago.

Ribnica. (Telegram.) Svojo jezo nad polomljenim nemčurjskim zborovanjem in na „slavnostni“ Abmarsch od Pavliča so si šli hladiti naši petelinčki, pardon, nemčurčki, na Kvantišev plot. Korajža, ti nas k na zapust'!

Hodiše. Ker vise po vseh nemškutarskih hišah nemške zastave, so seveda to storili tudi Kuškerjevi, Piševi in Odreji. Odreji je pri sem štoknil z ного mater svoje žene, ker mu je malo branila. Morala je tudi radi njegove surovosti od hiše. Lepa je nemškutarska

kultura, v sedmih vaseh je nima para. Še matere kmalu ne bodo več varne življenja pred njimi. Pfuj!

Dnevne vesti.

Klopinj. Srbi, Hrvati in Slovenci, gostje na Klopinjskem jezeru so priredili dne 26. avg. veselico v pogorelcem iz Tinj. Čisti dobiček znasa 6303 K.

Koroški konvikt v Kranju. Tudi letos gremo v Kranj. Pismena obvestila razpošljam vsem. Jož. Dobernik, prefekt, Ravne, p. Rožek, Koroško.

Kmeti strah. Na planinah na Jezerškem se je pojavila roparica, ki je uničila kmetom že mnogo drobnice na paši. Sumi se, da je ris.

Tatvina. V noči od 24. na 25. avg. je bila ukradena posestniku Matevžu Partej v Gosejni vasi iz nezaprtega hleva 15.000 vredna kobila. Zločinca še niso izsledili.

Uvedenje selske službe. Z dne 16. avg. se je uvedlo pri poštnem uradu Libeliče dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismonosu v sledeče vasi: Gorče, Gradiče, llnica, Potoče in Libeliška gora. Dostavljanje se vrši v prvih štirih krajih ob torkih in petkih, v zadnjem pa ob sredah in sobotah.

Lovišča sosesk Vobre, Spodnje Trušnje. Vodovnica in Hudi kraj v velikovškem sodnem okraju, ki so bila do sedaj v nemških rokah, so prešla potom dražbe v last Jugoslovanov.

Z načilno je, kakšnih zvijač so se posluževali nemčurji pri dražbi teh lovišč, da bi mogli še naprej gospodovati nad našim slovenskim koroškim kmetom. Da bi jim ta lovišča služila tudi v propagandne svrhe, je samo ob sebi umevno, ker so imeli pripravljene težke tisočake, za ta lovišča. Pa ne mogoče iz celovškega agitacijskega fonda?

Poslano.

Ob dobro ime in na slab glas bi me kmalu spravili nemškutarji, posebno Mokre in Paradižnik iz Sekire, Papež, Pišov kovač, Uštin, Ravšovi iz Žihpolj in se več drugih. Ker se je stvar zaradi mene zelo razširila, dam s tem na znanje da sem jaz skoraj čisto nedolžen in nisem bil, kakor se splošno govori, kaznovan. Res je, da sem kupil stvari od vojakov, pa ne toliko, kakor se govori. Da bi se pa jaz tudi udeleževal, je grda laž, proti kateri bom pri sodnji nastopil.

Žihpolje, dne 29. avg. 1920.

Ludovik Zwander

Izjava.

Izvedel sem, da je neki nemški agitator z imenom Andrej Kropf, kateri je meni samo po imenu znan, agitiral po občini Radiše za Nemško Avstrijo. Pri svoji zahrbtni agitaciji je isti zborabljal moje ime s tem, da je ljudem pripovedoval, da sem tudi jaz že uvidel, da je zmaga za Jugoslavijo izgubljena, ter sem vsled tega predsedal na nemško-avstrijsko stran. K temu izjavljam javno sledeče: Grda in nesramna laž je to, da bi se bil jaz kedaj odpovedal narodnemu delu za našo Jugoslavijo; grd in nesramen lažnik je tudi tisti, kateri je moje ime zborabljal v nemško-avstrijske agi-

tacijske namene. Edina resnica pa je, da delujem z vsemi svojimi močmi za našo jugoslovansko stvar in bom tako deloval, da bo naša zmaga, katera je itak gotova stvar, še sijajnejša.

Vsem narodnozavednim možem in ženam povem: Če se pride kak agitator iz lačenbergerske dežele, pokažite mu vrata za vedno; nič ne da, ako tudi ostane kaka coklja v katerem delu njegovega telesa. Podkupljenim nemčurjem na Radišah in v Žreleu pa svetujem, da se o pravem času spreobrnejo, kajti star slovenski prego or pravi: „Po teči zvoniti je prepozno!“

Žrelec, dne 26. avgusta 1920.

Miha Špek, gozdni čuvaj v Žreleu.

Listnica uredništva.

Na stolice dopisov prihaja, zato nikakor ne moremo vseh priobčiti. Gg. dopisniki naj nam oprostijo in ostanajo naklonjeni še za naprej.

Prodajam 10 parov okoli 6 tednov starih prascev, velike sorte in dobrih prascev. Prodajam tudi 2 para vigrednih. Cena po dogovoru Katarina Oraš, Jezernica 4, p. Sinča vas.

Zobozdravnik dr. Janežič

ordinira od 1. septembra naprej vsak dan na Bledu, vila Rikli.

Več pridnih, zanesljivih

delavcev

sprejme takoj proti dobri plači.

Koroška gospodarska družba Sinča vas.

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogistii in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti 5 zavojev Mastina stane K 30.50 poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni in izpuscaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trukoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Pozor! Slovenski urar! Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popravljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Proda se fino moško kolo

(Freilauf). Pnevmatika dobra. Cena nizka. Gregor Kanzl, v Molovi kajži na Hrastnici p. Ruda.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun poštn. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo.

Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno.